

سخن سردبیر

امروزه کشاورزی دانش بنیان به عنوان یکی از ارکان اصلی امنیت غذایی کشور محسوب می گردد. در این رویکرد از دانش و فناوری‌های نوین در حوزه کشاورزی برای ارتقاء بهره‌وری، کیفیت و پایداری سیستم‌های کشاورزی استفاده می گردد. کشاورزی دانش بنیان بر اساس ایده‌آل‌های نوآورانه و اطلاعات علمی استوار بوده و فرایندهای جدید به منظور بهبود عملکرد کشاورزی و مقابله با چالش‌های پیش رو ارائه می دهد. در کشاورزی دانش بنیان، تمرکز بر استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته مانند اینترنت اشیا، سنسورها، تحلیل داده‌ها، هوش مصنوعی و بیگ دیتا قرار دارد. این فناوری‌ها به کشاورزان کمک می‌کنند تا از منابع آب، خاک و انرژی بهینه استفاده کنند، بهبود کیفیت محصولات را دنبال کنند، مدیریت بیماری‌ها و آفات را بهبود بخشند، تصمیم‌گیری‌های بهتری در زمینه برنامه‌ریزی کشاورزی انجام دهند و به مدیریت منابع زمین و محیط زیست توجه بیشتری داشته باشند. کشاورزی دانش بنیان به عنوان یک رویکرد استراتژیک، به منظور توسعه پایدار کشاورزی، تامین امنیت غذایی، حفاظت از محیط زیست و ایجاد فرصت‌های اقتصادی در حوزه کشاورزی مورد توجه قرار گرفته است.

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات) با دارا بودن نیروی انسانی متعهد و متخصص و همچنین زیرساخت‌های موجود نقش اصلی را در توسعه کشاورزی دانش بنیان ایفا نموده است. ماموریت اصلی فصلنامه "بازتاب تات"، انعکاس برخی از دستاوردهای مهم و اثربخش جامعه تحقیقاتی بخش کشاورزی در راستای راهبرد کشاورزی دانش بنیان می باشد.

یکی از مهمترین چالش‌های سازمان تات به عنوان اصلی‌ترین نهاد ملی در زمینه تحقیقات کشاورزی در ایران، تامین منابع مالی و رویکرد نامناسب سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان اقتصادی کشور بوده است. در این راستا،

سنجش منافع و بازده اقتصادی مرتبط با تخصیص اعتبارات به فعالیت‌های پژوهشی سازمان، قدم اول و ضروری است تا ارزش و اهمیت تحقیقات کشاورزی به طور قابل قبولی ثابت شود و رویکرد سیاست‌گذاران نسبت به این حوزه تغییر یابد و آن‌ها را برای تامین منابع مالی مناسب برای فعالیت‌های پژوهشی این سازمان متقاعد کند. بر اساس یافته‌های موجود که نتایج آن در این شماره منتشر گردیده است، فعالیت‌های پژوهشی مجموعه‌های تحقیقاتی سازمان تات دارای فواید و بازده اقتصادی بالایی بوده و توانسته است موجبات رشد بهره‌وری عوامل و افزایش کمی و کیفی تولیدات زراعی، باغی، دام و طیور و... را فراهم نماید.

همچنین در شماره جاری، معرفی برخی ارقام تولید شده توسط محققین این سازمان از قبیل ارقام رحمت (کینوا)، گلچین (جو)، ستایش (برنج)، گیل و ساحل (پاچ باقلا) صورت پذیرفته است. دستاوردهای جدید شامل دانش فنی تولید صنعتی آرد بدون گلوتن که نقش مهمی در تغذیه بیماران سلیاک دارد و همچنین ماشین پشت تیلری کارنده سیر معرفی گردیده است.

در ادامه گزارشی از افتتاح اولین مرکز داده کشاورزی و منابع طبیعی ایران ارائه گردیده است که حاصل تلاش‌های همکاران دفتر فناوری اطلاعات در ایجاد پیشرفته‌ترین مرکز داده در حوزه کشاورزی در کشور می باشد.

دکتر محمد رضا صفرنژاد
سردبیر فصلنامه بازتاب تات